

OBSAH

Předmluva	5
-----------------	---

I. Základní zásady zákoníku práce

1. Které základní zásady jsou v zákoníku práce uplatněny?	7
2. Není ve vzájemném rozporu právo na práci a povinnost pracovat? ..	8
3. Čím je zabezpečeno právo na práci?	8
4. Je dodržování práv i povinností vynutitelné?	9
5. Jaký cíl sleduje zvláštní úprava pracovních podmínek pro ženy?	10
6. Co sleduje zvláštní úprava pracovních podmínek pro mladistvé?	10
7. Co jsou pracovněprávní vztahy?	11
8. Kdo je účastníkem pracovněprávních vztahů?	11
9. Kdo jedná a vystupuje v pracovněprávních vztazích jménem orga- nizace?	12
10. Kdy je způsobilost pracovníka k pracovněprávním úkonům omezena? ..	13
11. Může se pracovník i organizace dát zastoupit při některých pracov- něprávních úkonech?	13
12. Co je třeba k platnosti plné moci, kterou se uzavírá dohoda o za- stoupení?	14

II. Účast pracovníků na rozvoji, řízení a kontrole činnosti organizace

13. Jak rozumět právu i povinnosti pracovníků účastnit se na činnosti organizace?	15
14. Jaké základní podmínky musí být vytvořeny, aby se účast pracov- níků na rozvoji, řízení a kontrole činnosti organizace co nejučin- něji projevovала?	15
15. V čem jsou rozdíly mezi základními formami spolupráce odborových orgánů s vedením organizací, tj. formami rozhodování, spolurozho- dování, součinnosti a kontroly?	17
16. O kterých opatřeních závodní výbor rozhoduje?	18
17. O kterých opatřeních vedení organizace spolurozhoduje závodní vý- bor, popřípadě podnikový výbor?	19
18. Na kterých úsecích činnosti organizace uplatňuje závodní výbor, popřípadě podnikový výbor svou součinnost?	23
19. Které úseky činnosti organizace kontroluje závodní výbor, popřípadě podnikový výbor?	27
20. Jak je vymezena působnost podnikového výboru a příslušných zá- vodních výborů?	29
21. Jak je vymezena působnost závodního výboru a příslušných dílen- ských a úsekových výborů?	30
22. Jaké odchylky platí v působnosti závodních výborů ve státních orgá- nech?	31

23. Jaké odchylky platí v působnosti závodních výborů ve společenských organizacích, popřípadě v jejich zařízeních? 32
24. Kdo řeší spory vzniklé mezi závodním výborem, popřípadě podnikovým výborem, a vedením organizace? 33

III. Vznik, změna a skončení pracovního poměru a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Vznik pracovního poměru

25. Jak vzniká pracovní poměr? 34
26. Jaké podmínky musí být splněny před uzavřením pracovní smlouvy a před vznikem pracovního poměru? 34
27. V čem se projevuje účast národního výboru při vzniku pracovního poměru? 35
28. Jak vzniká pracovní poměr v rámci tzv. organizovaného nábory prováděného národními výbory a jak je to s uvolňováním přijímaných pracovníků? 36
29. Projevuje se spolučast závodního výboru při přijímání pracovníků do pracovního poměru? 37
30. Co musí obsahovat pracovní smlouva? 37
31. Mohou být v pracovní smlouvě dohodnuty ještě další podmínky? .. 39
32. Jakou formu má mít pracovní smlouva? 40
33. Kdy musí být pracovní smlouva uzavřena písemně? 40
34. Za jakých podmínek může být sjednán pracovní poměr na zkušební dobu? 41
35. Kdy vzniká pracovní poměr? 42
36. Dochází k založení pracovního poměru také jmenováním nebo volbou? 42
37. Jakým způsobem a v kterých případech vzniká pracovní poměr rámcovou pracovní smlouvou? 43
38. Vyplývají pro organizaci a pracovníka ze vzniku a z trvání pracovního poměru nějaké povinnosti? 44

Změny pracovního poměru

39. Za jakých podmínek může být změněn sjednaný obsah pracovní smlouvy? 44
40. Z jakých důvodů je organizace povinna převést pracovníka na jinou práci? 45
41. Kdy může organizace převést pracovníka na jinou práci? 47
42. Kdy lze pracovníka vyslat na pracovní cestu nebo přeložit do jiného místa? 49
43. Kdy je organizace povinna zařadit pracovníka na původní práci nebo pracoviště, došlo-li k jeho převedení nebo přeložení? 50
44. Je možné, aby pracovník požádal o převedení nebo přeložení? 51
45. V kterých případech spolurozhoduje odborový orgán při převedení nebo přeložení pracovníka? 51

Skončení pracovního poměru

46. Jaké jsou formy skončení pracovního poměru? 52
47. Kdy se rozvazuje pracovní poměr dohodou? 53
48. Které podmínky musejí být dodrženy při rozvázání pracovního poměru výpovědí? 54

294. Jak se vypočítává náhrada nákladů na výživu pozůstalých?	239
295. Komu se poskytuje jednorázové odškodnění pozůstalých?	241
296. Kdy je možno domáhat se změny ve výši přiznané náhrady škody za pracovní úraz nebo nemoc z povolání?	241
297. Jak má organizace postupovat při odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání?	242
298. Jak má pracovník postupovat, utrpěl-li pracovní úraz?	243
299. Odpovídá organizace pracovníkovi za škodu na odložených věcech?	243
300. Odpovídá organizace pracovníkům za škodu na jejich dopravních prostředcích, kterých používají k cestě do práce a zpět?	244
301. V jaké lhůtě musí pracovník uplatnit nárok na náhradu škody na odložených věcech?	245
302. Odpovídá organizace za škodu, kterou pracovník utrpěl při odvracení škody hrozící organizací?	245
303. Na koho se vztahují ustanovení zákoníku práce o náhradě škody? ..	245

X. Pracovní spory

304. Který orgán projednává pracovní spory?	247
305. Které spory projednává odborový orgán v rozhodčím řízení?	248
306. Které spory projednává soud?	249
307. Co má obsahovat návrh na zahájení rozhodčího řízení?	250
308. Kde se podává návrh na zahájení rozhodčího řízení?	250
309. Může návrhvatel po podání návrhu na zahájení rozhodčího řízení vzít svůj návrh zpět?	251
310. V čem spočívá příprava k jednání rozhodčího orgánu?	251
311. Jak se postupuje při urovnání sporu smírem?	252
312. Kdo se účastní jednání rozhodčího orgánu?	252
313. Jak jedná rozhodčí orgán?	253
314. Jak rozhoduje rozhodčí orgán?	254
315. Dokdy musí být podány námítky proti rozhodnutí a co musí tyto námítky obsahovat?	254
316. V kterých případech je rozhodčí řízení bezvýsledné?	255
317. Kdy je zahájeno soudní řízení a jaký je jeho průběh?	256
318. Kdy nabývá rozhodnutí rozhodčího orgánu právní moci?	256
319. Jak se postupuje při vymáhání plnění rozhodnutí nebo schváleného smíru?	257
320. Kdy je možné zrušit pravomocné rozhodnutí nebo schválený smír?	257
321. Kdy je možné změnit pravomocné rozhodnutí nebo odvolat schválený smír?	257
322. Kdo hradí náklady spojené s rozhodčím řízením?	258
323. Kdo vede administrativu spojenou s rozhodčím řízením?	258

XI. Společná ustanovení

324. Co je právní úkon?	260
325. Lze vázat vznik, změnu nebo zánik práva či povinnosti na splnění podmínky?	260
326. Kdy je právní úkon neplatný?	261
327. Lze požadovat vrácení neoprávněného majetkového prospěchu?	261
328. Může být neplatnost právního úkonu pracovníkovi na újmu?	262
329. Jak se uzavírají smlouvy (dohody)?	262
330. Za jakých podmínek lze od smlouvy odstoupit?	263
331. Jak si může organizace zajistit uspokojení svých nároků?	263

332. Jaké důsledky pro pracovněprávní vztahy má zánik organizace?	264
333. Jaké důsledky pro pracovněprávní vztahy má převedení samostatné organizační jednotky do jiné organizace?	264
334. Jak zanikají práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů?	265
335. Jak zanikají práva z pracovněprávních vztahů uspokojením nároku? 265	
336. Jaké jsou důsledky dohody o uspokojení nároku organizace ve splátkách?	265
337. Co je prodlení a jaké jsou jeho důsledky?	266
338. Existuje nárok na vydání potvrzení o uspokojení nároku?	266
339. Jaký vliv má uplynutí doby na práva a povinnosti?	266
340. Jaké náležitosti má mít dohoda o sporných nárocích?	266
341. Jaký vliv má smrt pracovníka na jeho nároky vůči organizaci?	267
342. Jaký vliv má smrt pracovníka na nároky organizace vůči němu, popřípadě vůči pozůstalým?	267
343. Jaké jsou lhůty pro uplatnění nároků?	267
344. Jaké jsou lhůty pro výkon rozhodnutí?	268
345. Jak se počítají lhůty?	269
346. Jak jsou upraveny pracovněprávní vztahy domácích pracovníků? ..	269
347. Jak jsou upraveny pracovněprávní vztahy mezi účastníky, z nichž jedním je jiná než socialistická organizace?	270
348. Za jakých podmínek lze sjednat pracovní poměr mezi občany?	270
349. Kdo plní úkoly ústředních orgánů u organizací řízených národními výbory?	271
350. Co jsou předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?	271
351. Které ženy nutno považovat za osamělé pro účely zákoníku práce? 271	
352. V kterých případech se vztahují ustanovení o osamělých ženách i na osamělé muže?	271
353. K čemu se užívá průměrný výdělek a jak se zjišťuje?	272
354. Které doby se posuzují jako výkon práce, i když pracovník nepracoval?	273
355. Jak je upraven přechod z dříve platné právní úpravy na zákoník práce?	274

Příklady vypracování některých písemností

Příloha č. 1 — Vzor pracovní smlouvy	275
Příloha č. 2 — Vzor dohody o pracovní činnosti konané mimo pracovní poměr	277
Příloha č. 3 — Vzor dohody o provedení práce	279
Příloha č. 4 — Vzor učební smlouvy	281
Příloha č. 5 — Návrh na zahájení rozhodčího řízení	284
Příloha č. 6 — Zápis z přípravného jednání rozhodčího řízení	285
Příloha č. 7 — Záznam z průběhu jednání rozhodčího orgánu	287
Příloha č. 8 — Rozhodnutí rozhodčího orgánu	288
Příloha č. 9 — Zápis o uzavření smíru	290
Příloha č. 10 — Postoupení sporu soudu	291
Příloha č. 11 — Seznam podaných návrhů na rozhodčí řízení	292

49. Jaké jsou výpovědní lhůty?	55
50. Které důvody opravňují organizaci k rozvázání pracovního poměru výpovědí?	56
51. Jaké povinnosti má organizace vůči pracovníkovi, dá-li mu výpověď?	59
52. Kdy nemůže dát organizace pracovníkovi výpověď?	60
53. Kdy je k platnosti výpovědi zapotřebí, aby organizace měla předchozí souhlas ONV?	62
54. Důvody, tzv. kvalifikované, na jejichž podkladě může dát pracovník výpověď a pracovní poměr skončí uplynutím řádné výpovědní lhůty	63
55. Může pracovník dát výpověď i v jiných případech?	65
56. Jakým způsobem může organizace popřít výpovědní důvod?	65
57. Kdy může organizace okamžitě zrušit pracovní poměr?	66
58. Jaké další podmínky musí být splněny při okamžitém zrušení pracovního poměru organizací?	67
59. Kdy může okamžitě zrušit pracovní poměr pracovník?	68
60. Za jakých podmínek končí pracovní poměr sjednaný na určitou dobu?	69
61. Jak lze zrušit pracovní poměr ve zkušební době?	71
62. Jak se účastní odborové orgány při rozvazování pracovního poměru?	71
63. Co musí obsahovat potvrzení o zaměstnání, které je organizace povinna vydat při skončení pracovního poměru?	72
64. Dává-li organizace na pracovníka pracovní posudek, jaký postup musí dodržet?	73
65. Jaké nároky vyplývají pro pracovníka z protiprávního rozvázání pracovního poměru organizací?	74
66. Jaké nároky vyplývají pro organizaci, rozváže-li pracovník pracovní poměr neplatně?	75

Vedlejší pracovní poměr a vedlejší činnost

67. Za jakých podmínek vzniká vedlejší pracovní poměr?	76
68. Jaký postup je třeba zachovat při rozvázání vedlejšího pracovního poměru?	77
69. Co se považuje za vedlejší činnost?	78

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

70. V kterých případech lze uzavřít dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr?	78
71. Jaké povinnosti vyplývají z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pro organizaci a pro pracovníka?	79
72. Jaká odpovědnost vyplývá pro organizaci a pro pracovníka v uzavřených dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr?	79
73. Za jakých podmínek se uzavírá dohoda o pracovní činnosti a jakým způsobem se zrušuje?	80
74. Za jakých podmínek se uzavírá dohoda o provedení práce a jakým způsobem se zrušuje?	81

IV. Pracovní doba, práce přesčas a noční práce, pracovní kázeň a pracovní řád

Pracovní doba

75. Jaká je délka pracovní doby?	82
76. Za jakých podmínek může být zkrácena pracovní doba a kdo může toto zkrácení stanovit?	83

77. Jak se rozvrhuje pracovní doba na jednotlivé dny v týdnu?	84
78. Může být pracovní doba rozvržena i na méně než šest dnů v týdnu a kdo o tom rozhoduje?	84
79. Může být pracovní doba rozvržena nerovnoměrně na jednotlivé týdny a může být zavedena kratší týdenní pracovní doba? Kdo o tom rozhoduje?	84
80. Kdy může být sjednána kratší pracovní doba?	85
81. Kdo stanoví začátek a konec pracovní doby a rozvrh pracovních směn?	86
82. Může být rozdělena pracovní doba téže směny na dvě nebo více částí?	86
83. Kdy a kde začíná a končí pracovní doba?	87
84. Na jaké přestávky v práci má pracovník nárok?	87
85. V jaké délce má pracovník nárok na nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami?	87
86. V jakém rozsahu má pracovník nárok na nepřetržitý odpočinek v týdnu?	88
87. Co jsou dny pracovního klidu?	89
88. Jakou práci lze nařídít ve dnech pracovního klidu?	89
89. Jak může působit krajský národní výbor na úpravu pracovní doby?	89
90. Mohou být přesunovány dny pracovního klidu v souvislosti se svátky?	90
91. Co je pracovní pohotovost a kdo ji nařizuje?	90

Práce přesčas

92. Co je práce přesčas?	90
93. Kdy je možno nařídít práci přesčas a v jakém rozsahu?	91
94. Co je noční práce?	93

Pracovní kázeň

95. Proč je nutné hodnocení pracovních výsledků?	93
96. Co je socialistická pracovní kázeň?	94
97. Jaké jsou základní povinnosti pracovníků?	94
98. Jaké jsou základní povinnosti vedoucích pracovníků?	95
99. Jaká kárná opatření je možno pracovníkovi uložit?	95
100. Co má předcházet kárnému řízení?	96
101. Kdo ukládá kárná opatření?	96
102. Jaký je postup při ukládání kárných opatření?	97
103. Kdo rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o uložení kárného opatření?	97
104. Do které doby od porušení pracovní kázně může být kárné opatření uloženo?	98
105. Jakým způsobem organizace eviduje uložená kárná opatření?	98
106. Co je zahlazení kárného opatření a kdy k němu dochází?	99
107. Je kárné opatření jedinou sankcí za porušení pracovní kázně?	100
108. Co upravuje pracovní řád a kdo jej vydává?	100

V. Pracovní podmínky žen, mladistvých a učební poměr

Zvláštní pracovní podmínky žen

109. Jaké povinnosti mají organizace a národní výbory na úseku péče o ženy?	103
---	-----

110. Které práce jsou ženám zakázány?	103
111. Jaký odpočinek musí být poskytnut ženám mezi dvěma směnami? ..	104
112. Kdy mohou pracovat ženy v noci?	104
113. Kdy musí být těhotná žena a matka do devátého měsíce po porodu převedeny na jinou práci?	105
114. Kdy mohou být těhotné ženy a ženy pečující o děti vysílány na pracovní cesty nebo přeloženy?	106
115. Kterým ženám nemůže dát organizace výpověď?	106
116. Jaké jsou nároky žen na úpravu pracovní doby?	107
117. Jaká mateřská dovolená se poskytuje ženám v souvislosti s porodem? ..	107
118. Kdy může žena na mateřskou dovolenou nastoupit?	108
119. Co je další mateřská dovolená?	109
120. Za jakých podmínek mají na mateřskou dovolenou nárok ženy pečující o cizí dítě?	109
121. Kdy a v jakém rozsahu se poskytují přestávky ke kojení?	110

Zvláštní pracovní podmínky mladistvých

122. Kteří pracovníci se považují za mladistvé?	110
123. Jak je zajištěna péče o mladistvé pracovníky v organizacích?	111
124. Jak spolupůsobí při sjednávání a změnách pracovního poměru mladistvého jeho zákonní zástupci?	111
125. Mohou mladiství pracovat přesčas, v noci a v úkolu?	112
126. Které práce jsou mladistvým zakázány?	112
127. Jaká je délka týdenní pracovní doby mladistvých a jak musí být rozvržena?	113
128. Na jak dlouhou dovolenou mají mladiství nárok?	114
129. Jaké další povinnosti má organizace vůči mladistvým?	114
130. Jaké jsou úkoly ROH v péči o mladistvé pracovníky?	115

Učební poměr

131. Co je učební poměr?	115
132. Jaké náležitosti musí mít učební smlouva?	115
133. Kdy může dojít ke změně učebního poměru?	116
134. Jakým způsobem může učební poměr skončit?	117
135. Kdy koná učeň závěrečnou učňovskou zkoušku?	117
136. Jak se řeší uzavírání pracovního poměru po skončení učebního poměru?	118
137. Kde jsou stanoveny podrobnosti o právech a povinnostech učňů? ..	119
138. Jak jsou učni hmotně a finančně zabezpečeni?	119
139. Je učeň v nakládání se svou odměnou nějak omezen?	120

VI. Mzda, náhrady mzdy při překážkách v práci, náhrady výdajů

140. Jakými zásadami se řídí odměňování práce?	121
141. Co se rozumí mzdou?	121
142. K čemu slouží a co obsahují mzdové soustavy?	122
143. Jaké jsou zásady normování práce a jeho vliv na mzdu?	122
144. Jaký vliv na mzdu má převedení na jinou práci?	123
145. Jaká mzda přísluší za práci přesčas?	124
146. Jak je mzdově zvýhodněna práce v noci?	125
147. Jaká odměna přísluší za práci ve svátek?	126
148. Jaká náhrada mzdy přísluší za svátek?	126

149. Jaká mzda přísluší při vadné práci?	127
150. Kdy je mzda splatná?	127
151. Jak a komu se vyplácí mzda?	128
152. Jaké srážky ze mzdy může organizace provádět a v jakém pořadí? ..	129
153. Jak spolupracuje odborový orgán s vedením organizace v oblasti mezd?	131
154. Při kterých mzdových opatřeních závodní výbor spolurozhoduje?	131
155. Kdy se uskutečňuje součinnost závodního výboru ve mzdové oblasti? ..	132
156. Nač se zaměřuje závodní výbor při kontrole mzdových opatření? ..	132
157. V kterých případech přichází v úvahu náhrada mzdy při překážkách v práci?	133
158. Co se rozumí překážkou na straně pracovníka z důvodu obecného zájmu; za jakých podmínek se poskytuje v těchto případech volno a náhrada mzdy?	133
159. Za jakých podmínek se poskytuje pracovní volno s náhradou mzdy v souvislosti s výkonem služby v ozbrojených silách?	136
160. Za jakých podmínek se poskytuje pracovní volno a náhrada mzdy při školení?	138
161. V kterých případech se poskytne pracovní volno a náhrada mzdy při studiu při zaměstnání?	138
162. Jaké jsou důležité osobní překážky v práci, při nichž je poskytováno pracovní volno?	139
163. Při kterých důležitých osobních překážkách v práci se poskytuje pracovní volno s náhradou mzdy?	139
164. V jaké výši a za jakých podmínek se poskytuje náhrada mzdy při osobních překážkách v práci?	141
165. Může organizace poskytnout pracovníkovi volno bez náhrady mzdy i v jiných případech?	141
166. Co jsou prostoje?	142
167. Jaké jsou důsledky ostatních překážek na straně organizace?	142
168. Jaké má pracovník nároky na náhradu cestovních, stěhovacích a jiných výdajů?	143
169. Má pracovník nárok na náhradu za používání vlastního nářadí?	144

VII. Dovolená na zotavenou

Podmínky vzniku a délka dovolené

170. Za jakých podmínek vzniká pracovníkovi nárok na dovolenou?	146
171. Které doby se pro účely dovolené posuzují jako výkon práce a započítávají se do odpracovaných 75 dnů?	147
172. V kterých případech se nevyžaduje splnění podmínky čekací doby ani odpracování 75 dnů pro vznik nároku na dovolenou?	148
173. Kdy se při skončení pracovního poměru nevyžaduje pro vznik nároku na dovolenou v kalendářním roce odpracování 75 dnů?	149
174. Kdy může organizace prominout pracovníkovi splnění základních podmínek vzniku nároku na dovolenou?	150
175. Jaká je délka dovolené?	150
176. Jakým způsobem se určuje dovolená učňům v posledním roce učebního poměru?	151
177. Započítává se do doby rozhodné pro stanovení délky dovolené doba zaměstnání v cizině?	152
178. Které doby se započítávají do doby trvání pracovního poměru, podle jehož délky je stanovena délka dovolené?	152

179. Dokdy musí pracovník prokázat nárok na delší dovolenou?.....	153
180. Má změna zaměstnání vliv na délku dovolené?	154
181. Jakým způsobem se provádí zápočet dob před 1. lednem 1966?	154
182. Kdo a za jakých podmínek může pracovníkovi započítat doby pracovního poměru před 1. lednem 1966, na jejichž zápočet pracovník ztratil nárok?	155
183. Kterým pracovníkům přísluší nárok na dodatkovou dovolenou?	156
184. Jaká je délka dodatkové dovolené?	162

Nástup a čerpání dovolené

185. Kdo určuje nástup dovolené?	162
186. Kdy musí organizace oznámit pracovníkovi nástup dovolené?	163
187. Musí být splněna podmínka čekací doby a odpracování 75 dnů v kalendářním roce před nástupem dovolené?	163
188. Na kterou dobu nesmí organizace určit nástup dovolené?	164
189. Může organizace odvolat pracovníka z dovolené, popřípadě změnit termín nástupu?	164
190. V kterých případech se dovolená přerušuje?	165
191. Dokdy je nutno vyčerpat dovolenou za kalendářní rok?	165
192. Jak je upravena hromadná závodní dovolená?	166
193. Co přísluší pracovníkovi, který nemá v době hromadné závodní dovolené na dovolenou nárok?	167
194. Jak je poskytována dovolená pracovníkovi, který je dlouhodobě plně uvolněn pro výkon veřejné funkce?	168
195. Kdo poskytuje dovolenou pracovníkovi zemědělské výrobní organizace dočasně uvolněnému k výkonu práce pro jinou organizaci? ..	168

Krácení dovolené

196. Kdy se krátí dovolená pracovníka, který nepracoval pro důležitě překážky v práci?	169
197. Jakým způsobem se krátí dovolená pro omluvenou nepřítomnost v práci?	169
198. Krátí se dovolená z důvodu mateřské dovolené?	170
199. Jak se postupuje při krácení dovolené u pracovníka, který neomluveně zameškal práci?	170
200. Jak se krátí dovolená pro výkon trestu odnětí svobody?	171
201. Jak je upraveno krácení dovolené pro neomluvenou absenci a výkon trestu odnětí svobody po vyčerpání celé dovolené?	171
202. Jaký vliv má na dovolenou výkon nápravného opatření a vazba? ..	172

Různé otázky k dovolené

203. Jaký vliv na dovolenou má zkrácení pracovní doby?	173
204. Jaký vliv na dovolenou má kratší pracovní doba?	174
205. Jakým způsobem se čerpá dovolená, je-li 46hodinová pracovní doba rozvržena tak, že v období čtyř týdnů vyplyne pro pracující jedna volná sobota?	174
206. Jaké nároky na dovolenou má pracovník ve vedlejších pracovních poměru?	174
207. Jaký vliv má skončení pracovního poměru na dovolenou?	175
208. Jak se určuje poměrná část dovolené?	176
209. Co přísluší pracovníkovi po dobu dovolené?	177
210. Kdy je možno poskytnout pracovníkovi náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou?	177

211. Jaký nárok na dovolenou mají sezónní a kampaňoví pracovníci?	178
212. Jak se zvyhodňuje dovolená pracovníků v organizacích s pracemi sezónní povahy, kteří čerpají dovolenou mimo sezónu?	179
213. Mají pracující důchodci nárok na dovolenou?	179
214. Mají domácí pracovní nárok na dovolenou?	180
215. Mají občané vykonávající práci na základě dohody o pracovní činnosti nárok na dovolenou?	180

VIII. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a další péče o pracovníky

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

216. Jaké jsou hlavní zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci? ..	182
217. Které orgány odpovídají za zajišťování bezpečnosti při práci?	182
218. Jaké povinnosti mají závody při zajišťování péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci?	183
219. Čím je upravena účast odborových organizací při prověrkách bezpečné práce?	184
220. Jaké jsou úkoly organizace na úseku prevence?	185
221. Jakou úlohu při zajišťování bezpečné práce má projekce, konstrukce a výroba?	185
222. Jaké jsou úkoly nadřízených orgánů při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví?	186
223. Kdy je organizace povinna poskytnout ochranné pracovní prostředky? ..	187
224. Jak se při zvyšování péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci projevuje hmotná zainteresovanost pracujících?	187
225. Jak se projevuje účast pracujících na zajišťování bezpečné práce? ..	188
226. Jaké povinnosti ukládá zákoník práce pracujícím k zajišťování bezpečné práce?	188
227. Jaký charakter má dozor ROH nad bezpečností při práci?	189
228. Jaká práva a povinnosti mají orgány ROH při výkonu dozoru?	189
229. Kdo odpovídá za bezpečnou práci ve výrobních družstvech a v jednotlivých zemědělských družstvech?	190
230. Kdo vykonává státní odborný dozor?	191

Péče o pracovníky

231. Co se rozumí pod pojmem péče o pracující?	191
232. Jak organizace pečují o potřeby pracujících, které bezprostředně s výkonem práce nesouvisí?	192
233. Jak je zabezpečena péče o kvalifikaci pracovníků a její zvyšování? ..	192
234. Jak má organizace pečovat o mladé nevyučené pracovníky?	193
235. Jaké povinnosti má organizace při zařazování pracovníků do práce po skončení jejich pracovní neschopnosti, veřejné funkce apod.? ..	193
236. Jaké pracovní úlevy se poskytují studujícím při zaměstnání?	194
237. Jaké je hospodářské zabezpečení studujících při zaměstnání?	196
238. Kdy se s absolventy škol projednává jejich umístění a na jaká pracoviště nastupují?	198
239. Jaké je zabezpečení pracovníků v případě jejich neschopnosti v práci a ve stáří?	197
240. Jak má organizace pečovat o pracovníky se změněnou pracovní schopností?	198
241. Jaké jsou podmínky pro poskytnutí podpory při ošetřování člena rodiny?	198

242. Po jakou dobu se podpora při ošetřování člena rodiny poskytuje a jaká je její výše?	199
243. K jakým účelům — v rámci péče o pracující — může být použity prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb?	99

IX. Odpovědnost a náhrada škody

Předcházení škodám

244. Které povinnosti má organizace v zájmu předcházení škodám?	203
245. Které povinnosti má pracovník v zájmu předcházení škodám?	203

Odpovědnost pracovníka

246. Jakou odpovědnost má pracovník za škodu, kterou způsobil organizací při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním? ..	204
247. Co se rozumí plněním pracovních úkolů a přímou souvislostí s ním? ..	205
248. Odpovídá pracovník za škodu, kterou způsobil při odvracení škody hrozící organizaci a za škodu vyplývající z hospodářského rizika? ..	206
249. Jakou odpovědnost má pracovník, jestliže škoda byla způsobena také porušením povinností ze strany organizace?	206
250. Jakou odpovědnost má pracovník, který nezakročil proti škodě hrozící organizaci?	207
251. Jaký význam má pro odpovědnost za svěřené hodnoty podepsání písemné dohody o hmotné odpovědnosti?	208
252. Jaké jsou podmínky pro uzavření dohody o hmotné odpovědnosti? ..	208
253. Je možno uzavřít dohodu o hmotné odpovědnosti s více pracovníky? ..	209
254. Kdy musí být provedena inventura?	210
255. Jaké jsou důsledky, jestliže pracovník nepožádá o provedení inventury?	211
256. Kdy se může pracovník zprostit odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách?	211
257. Kdy může pracovník odstoupit od dohody o hmotné odpovědnosti? ..	212
258. Jakou odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách má pracovník, s nímž nebyla písemně uzavřena dohoda o hmotné odpovědnosti? ..	213
259. Jakou odpovědnost má pracovník za ztrátu svěřených předmětů a kdy se může odpovědnosti zprostit?	213
260. V jaké výši je pracovník povinen nahradit škodu, kterou způsobil organizaci z nedbalosti?	214
261. Jakou náhradu může organizace požadovat od pracovníka, který škodu způsobil úmyslně nebo v opilosti?	215
262. Jak se určí výše náhrady škody, odpovídá-li za škodu několik pracovníků?	216
263. V jaké výši je povinen nahradit škodu pracovník, který odpovídá za schodek nebo za ztrátu svěřených předmětů?	217
264. Jak se určí podíl náhrady jednotlivým pracovníkům při společné odpovědnosti za schodek?	217
265. Kdy může výši náhrady škody určit nižší částkou organizace, popřípadě rozhodčí orgán nebo soud?	218
266. V kterých případech může náhradu škody určit nižší částkou pouze rozhodčí orgán nebo soud?	219
267. V jakém rozsahu je povinen škodu nahradit organizaci pracovník, který škodu způsobil z nedbalosti vyrobením zmetku?	219
268. Kdy může organizace pracovníkovi snížit výši náhrady škody vzniklé vyrobením zmetku?	220

269. Jakou odpovědnost má pracovník za škodu, kterou způsobil organizaci vadnou manuální prací při montážích, opravách, úpravách a stavebních pracích?	220
270. Jak má organizace postupovat, zjistí-li, že jí pracovník způsobil škodu?	221
271. Kdy může organizace upustit od vymáhání náhrady škody?	221
272. Dokdy může organizace uplatňovat vůči pracovníkovi nárok na náhradu škody a jakým způsobem?	222
273. Jaká je působnost odborových orgánů při určování výše požadované náhrady škody?	222

Odpovědnost organizace

274. Podle jakých zásad odpovídá organizace za škodu, která vznikla pracovníkovi při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním?	223
275. Kdo odpovídá za škodu učňům, žákům a studentům, občanům plátcům veřejné funkce pro národní výbory, funkcionářům, společenské organizace, soudcům místních lidových soudů, členům krajských sdružení advokátů a občanům se změněnou pracovní schopností, kteří se připravují pro výkon povolání nebo činnosti?	224
276. Která organizace odpovídá za škodu vzniklou pracovníkovi pracovním úrazem nebo nemocí z povolání?	225
277. Kdy se úraz posuzuje jako pracovní a kdy jde o nemoc z povolání?	226
278. Kdy se organizace může při pracovním úrazu zprostit odpovědnosti zcela?	226
279. V kterých případech se může organizace zprostit své odpovědnosti částečně?	227
280. Kdy se organizace nemůže zprostit odpovědnosti?	229
281. Odpovídá organizace za škodu vzniklou pracovním úrazem, který si pracovník přivodil vlastní neopatrností?	229
282. Odpovídá organizace za škodu vzniklou pracovním úrazem, který se přihodil v souvislosti s pracovní cestou?	229
283. Kdo odpovídá za škodu způsobenou úrazem, který utrpí pracovník organizace při dobrovolné výpomoci v patronátním JZD?	230
284. Kdo odpovídá za škodu vzniklou funkcionářům společenské organizace úrazem při výkonu funkce?	230
285. Jakou náhradu je organizace povinna poskytnout pracovníkovi při pracovním úrazu nebo nemocí z povolání?	231
286. Jaký nárok na odškodnění pracovního úrazu má pracovník, který je v několika pracovním poměrech?	232
287. Jak se vypočítává náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti pracovníka?	232
288. Jak se vypočítává náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání plné (částečné) invalidity?	234
289. Jak se určí výše náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění?	236
290. Co se rozumí účelně vynaloženými náklady spojenými s léčením? ..	237
291. Jakou věcnou škodu vzniklou při pracovním úrazu je organizace povinna pracovníkovi nahradit?	237
292. Jaké náhrady a v jakém rozsahu je organizace povinna poskytnout v případě úmrtí pracovníka následkem pracovního úrazu nebo nemocí z povolání?	238
293. Komu se hradí náklady spojené s léčením a náklady spojené s pohřbem?	239